

Előzetési feltevések
helyben házhoz hord-
va vagy vidékre postán
küldve
Egész évre 6 lrt — kr
Fél évre 3 lrt — kr
Negyedévre 1 lrt 50 kr

Hirdetések díja:
□ centiméterenként 3
kr. Kereskedők és gyá-
rosok külön árkedvez-
ményben részesülnek.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyitlár sora 20 kr.

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztői iroda

Kiadóhivatal:
Nagyenyedi Könyv-
nyomda és Papírnag-
yar Beszélytársaság
Főter 38. szám alatt,
hova ugy a lap szelle-
mi részét illető köz-
lemények, mint az
előfizetések és
hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Magyar katonai akadémia.

Azok az országgyűlési képviselők, akik jelen voltak, mikor báró Fejérváry Géza a képviselőház május 26-iki ülésében két új törvényjavaslatot nyújtott be, aligha fogják elfelejteni azt a benyomást, melyet ez a szenzációs esemény gyakorolt. A kormánypárt, melynek legnagyobb részét meglepte a magyar katonai akadémiáról szóló törvényjavaslat, élénk tapssal és éljenzéssel adott kifejezést lelkesedésének, az ellenzék pedig, annak minden árnyalata, egyszerűen konsternálva volt.

Hosszu évek küzdelmei után, melyeket a parlamentben és a delegációban a magyar katonai akadémiáért vívtak, báró Fejérváry minden további politikai ok nélkül betérjeszt egy törvényjavaslatot, amely még többet ad, mint amennyit a legtulzabb ellenzékiek valaha követelni mertek.

Báró Fejérváry egész hivatali ideje alatt mindenkor nagy organizátornak vált be és mint a honvédség oltalmazójának és pártfogójának, mindig ennek az intézménynek kifejlesztésére irányultak fáradozásai. A magyar honvédségből kiltűnő, harcokész hadsereget képezett,

amely minden adott alkalommal kivívta a legfőbb hadur feltétlen elismerését és minden szakértő teljes nagyrabecsülését. Az ő buzgalma, az ő vas következetesége egy kisebb értékű csapatból egy elite-sereget teremtett, amely az elérhető legmagasabb színvonalon áll.

A honvédelmi miniszternek ez a szünet nélkül való fáradozása egy példa nélkül álló kötelességtudásnak az eredménye, amely kötelességtudás nem ismer más tekinteteket azoknál, melyek az ügynek hasznosnak és üdvösnek látszanak. És mégis milyen sokan szeretnék ezt a kötelességtudást, nem mindig nemes módon, ellentétbe hozni a hazafiassággal, sőt még annyira is vetemedtek némelyek, hogy azzal gyanúsították báró Fejérváryt, mintha a honvédséget belé akarná olvasztani a közös hadseregbe, ennek egy alárendelt, kiegészítő csapatává degradálni a honvédséget és teledugdosni osztrák tisztekkel.

És ime a fényes czáfolat! Báró Fejérváry a legnagyobbszerű bizonyítékát szolgáltatva magas értékű hazafiasságának, megczáfolta minden vádat és szemrehányást, midőn a magyar katonai akadémiával oly intézményt vívott ki

és teremtett, amely forrponját képezte minden nemzeti követelésnek. Megjegyzendő, és ezt jól meg kell különböztetni, hogy itt nem magyar tanyelvű közös intézetről van szó, hanem sokkalta többről arról, amire némelyek törekedtek. A magyar nemzeti katonai akadémiát foglalja magában ez a törvényjavaslat, és báró Fejérváry munkálatában nincs semmi kifogásolni való, hanem csak teljesen s egészen feltétlen elismerésre méltó.

E törvényjavaslattal br. Fejérváry és br. Bánffy miniszterelnök teljes hiteltű bizonyítékot szolgáltatott arra, hogy a nemzeti fejlődés terén nagy eredmények elérése végett nem hangzatos programponokat kell szerkeszteni. Az oly követelések folytonos hangoztatása és a tömegekbe való vitele pártpolitikai és taktikai szempontból megvesztegethető és szemkápráztató lehet ugyan, de eredményeket ily eljárással nem lehet elérni. A praktikus kormányzás útján, sziklaszilárd erélyvel és ezeltudatos eljárással br. Bánffy és br. Fejérváry itt oly eredményt juttattak a megéréshez, amely az egész országban a legörvendetesebb feltűnést keltette, mert igazi hazafias és nemzeti kormányténykedés-

TÁRCZA.

Erdélyből.

(Az alföldieknek.)

Pusztán születtem, ott is nevedtem,
A delibabok vizebe fürödtem.
Az alföld minden szépségeit szépen
A lelkembe szedtem.

Szeretem most is, messzire tole,
A szívem, lelkem egy darab belőle.
Őszinteséget, nyílt egyenességet
Onnan örökölte.

Szeretem most is a szép Tiszamentét,
Bus füzeseit, messzeható csendjét;
Kint a pusztákon egyszerű pásztor
Még tán ma is lennek!

Szép szülőföldem, tisztelet, becsület.
Szóval: rossz, aki rosszat mond felüled.
De azért van még — bocsáss meg erte! —
Egy szép hely kivüled

— Erdők zugása, vizek csobogása,
Teneked, tudom én, mesék mondása.
Vagy hiszed, vagy sem, hogy mindez lehessen
A valóságba!

Pedig lásd a te aranyos Erdélyed,
Én hazám, ilyen szépséges vidéked.
Ha jobban ösmernéd: de levetkezned
Egy nagy, régi vétéked.

Te nagy vétéked, hogy tele vagy magaddal,
S míg száz ékes dal csak téged magasztal:
Keveset gondolsz „Erdély ország”-gal,
Legszébb fiaddal!

Oh mert nekem szebb az egész világnál:
Hegyet és völgyet akámerre járnál:
Küküllőnk menténél, a Maros völgyénél
Szebbet nem találnál.

Lám, a föllegek hahogy buslakodnak:
Az alföldről mind ide szállingóznak
S itt a hegyekben a legszivesebben
Eltáboroznak.

Villámló szemmel itt csak szerte néznek,
S ugy megszeretik ezt a gyöngy-vidéket:
Hogy kedvre gyulnak, — amit ti hazulnat
Szívárváynak néztek!

Gyertek elő mind, magyarok kik vagytok,
S a multakra még ha valamit adtok:
Itt ettől a földtől, sok nagy elődtökről
Csodákat hallhattok.

Rákóczy, Boeskey, Tököly, Bethlen
Itt voltak itthon, e sas-feszekben.
Magyar szabadság, innen lobogtatták
Zászlóidat fennen!

— Gyertek elő mind, magyarok kik vagytok,
Erdélynek ti még adósai vagytok.
S a magyart szerette: azért teremtette
Az Isten a kardot!

Történet nem válhat rut hazugsággá,
Se honszeretet hazafüülássá,
Magyar föld ez itten, — és el az Isten,
Hogy nem is lesz mássá.

Oh fenyves erdők sok karácsonyfája, —
Magyarok Istene ha gyűjtöd alája,
Ki e földet lakja mind, egy ünnepnapra,
Egyetlen családba,
Egy magyar családba?!

Szaboleska Mihály.

Szereltem.

— Irta: Bogdán Bella. —

Az anyja sirt, az apja fenyegetődzött, a
família, a jó barátok, meg a kedves ismer-
ősök reggeltől estig zaklatták, míg végre
egy szép reggel megunt az egész históriát,
önmagát, az életet, a világot és így csömör-
től eltelve, unottan és elkeseredve vissza

nek felel meg az, aminőt az alkotmányos korszak alatt Bánffy és Fejérváry előtt csak kevesen érvényesítettek.

Szőlőszeti értekezlet Kolozsvárt.*

Az erdélyrészi szőlőterületeknek a filloxera rovar általi fokozatos pusztulása, a filloxera vesznek évről-évre nagyobb mérvben való fellépése komoly megfontolásra tárgyat képezte f. hó 23-án Kolozsvárt a város-ház nagy termében a földművelésügyi miniszter ur által összehívott, az Erd. Gazd. Egylet elnökségének vezetése alatt összejött szőlőszeti értekezletnek.

Eme — valóban érdekes — szőlőszeti értekezleten az ország minden részéből, különösen az erdélyi részekből, mintegy 52 meghívott tag vett részt, és tekintve a tárgy nagy fontosságát, élénk, néha vehemens közbeszólásokkal folyt le az értekezlet.

Az értekezlet vezetője az „E. G. E.” érdemes alelnöke br. Jósika Gábor, előadója Dobokay Lajos min. tanácsos, orsz. horászati kormánybiztos, jegyzője Tokaji László, az „E. G. E.” titkára volt.

Elnöki megnyitó után Dobokay min. oszt. tanácsos hosszabb bevezetésben a külföldi és hazai szőlőszeti viszonyokat feltüntetve előadja az értekezlet tárgysorozatát, és annak pontonként való megvitatását kéri.

Az értekezlet 6 kérdőpontja a következő volt:

1. Vannak-e az ország erdélyi részében filloxera által még meg nem támadott oly zártabb szőlőterületi csoportok, amelyeknek a megfertőzéstől való megóvása teljes irtási eljárással ajánlható? 2. Minő szervezkedés és minő különleges adminisztratív rendszabályok ajánlhatók erre a célra? 3. Ajánlható és érdemes-e, hogy azok a határterületeken, amelyek szőlőiben a filloxera már nagyobb mértékben és általánosabban terjedt el, a megfertőzött szőlőknek a gyéritésével a megfertőzött szőlőknek a gyéritésével

*) Tárgyhalmaz miatt mult számunkból kimaradt.

tési eljárással való fenntartása propagáltassék? 4. Minő szervezkedés és minő különleges adminisztratív rendszabályok ajánlhatók erre a célra? 5. Ott, ahol a 3. pontban kijelölt védekezési irány többé már nem követhető, vagy annak követése nem látszanék célszerűnek, minő szervezkedés és minő különleges adminisztratív rendszabályok ajánlhatók a szőlők megújítására? 6. Minden más, a fenti 1—5. pontokban nem foglalt, vagy azoktól eltérő oly kérdés, amely a szőlőművelés érdekeit érinti.

Az első és második pontoknál megkezdődött a vita. Sándor János főispán ajánlja, hogy miután az erdélyi részekben teljesen izolált filloxerás terület (borvidék) már alig van, az irtási eljárás mellőztessék, amellyel ezelt úgy sem lehet elérni. Ajánlja továbbá, hogy szigorú filloxera-vizsgálat ejtessenek meg a végül, hogy a szőlőknek amerikai alanyon való felújításában semmi akadály ne forduljon elő.

Zeyk Daniel főispán utal az alsófehérvármegyei viszonyokra, hol az irtással — bár az több helyen vitetett keresztül — a kellő eredményeket nem lehetett elérni, ő is az irtás eljéte mellett van, és azt javasolja, hogy oda kell hatni, miszerint a szőlők felújítása legyen a főcél.

Csató János alispán hosszabb és igen érdekes beszédeben növényélettan alapokon kimutatja, hogy a szőlők felújítása csakis amerikai alanyon lehetséges. Csakis ellentálló amerikai szőlővessző természetesre kell törekedni, a közvetítő-kereskedelem kizárásával, hogy a szőlőbirtokosság fajtiszta szőlővessző birtokába jutasson. Érdekes beszédét azzal zárja be, hogy a természet törvényei értelmében a filloxera vesztesz szemben csakis az amerikai szőlőfajokkal lehet rekonstruálni.

Az első ponthoz hozzá szólott még gr. Bethlen Gábor, ki a helyi ovintézkedéseket és a szigorú zárlat betartását ajánlta az értekezlet figyelmébe.

Szentgyörgyi Lajos a kolozsvári filloxerás szőlőket, azok siralmas állapotát ajánlta az értekezlet figyelmébe, a hol véleménye szerint az irtással még lehetne tenni valamit.

Dobokay min. tanácsos a szigorú zárlat fenntartását majduem kivihetetlennek mondja ki egyes vidékeken, válaszolván gr. Bethlen Gábornak; továbbá Szentgyörgynek az irtási eljárását már későinek jelzi.

A 3. 4. pontra vonatkozólag, hogy a szőlőkkel való gyéritési eljárás alkalmazandó-e, kimondja az értekezlet, hogy igenis ott, ahol a talajviszonyok megengedik, igen.

Sándor János főispán a gyéritési eljárás alkalmazása mellett van, azonban csak a soros ültetési szőlőkben kívánja azoknak végrehajtását, továbbá a talajviszonyok felderítése végett; hogy mely talajokban és főleg mely borvidékeken lehet a gyéritési eljárást alkalmazni, az erdélyi szőlőknek, illetve azok talajának geológiai átvizsgálását javasolja.

Zeyk Daniel főispán a gyéritési eljárást szintén csak ott kívánja igénybe venni, hol az sikeresen keresztül vihető; utal arra, hogy az erdélyi viszonyok között a gyéritési eljárás tavasszal és ősszel csak ritka esetekben vihető keresztül a talaj tulságos nedvessége miatt, miért is szőlők felújítására ismételt az amerikai alanyokat ajánlja, a gyéritési eljárást pedig csak ott, ahol a talajviszonyok megengedik.

Az 5-ik pontra vonatkozólag kimondja az értekezlet, hogy szőlők felújítási módjait az ojtványokkal a telepítést tartja leghelyesebbnek, mint egyedüli biztos és célhoz vezető eljárást.

Két érdekes indítvány került meg tárgysorozatra. Gerenday István a szőlők tagosításának és a vízlevezető csatornák kötelező építésének eszméjét vetette fel, amelyet elvben elfogadott az értekezlet.

Dávid Antal kívánatosnak tartaná a

küldte a karikagyűrűt. Aztán talán igaz a van az anyjának, apjának, jó barátoknak, meg kedves ismerősöknek — valószínűleg igazuk van. Egyik olyan, mint a másik, ha nem is mindjárt ma, hat egy pár év múlva: asszony — asszony; csak szakadjon el a fátyol és myrtus-koszoru, egyforma mind. Fő, hogy a gyomor jól emészteszen, a vér rendszeresen keringjen — egy beteg asszony istenesapás, és arra a leányra azt mondta mindenki, hogy beteg. A szülei sem igen tagadták, maga is bevallotta és végtire is legjobb ez így, rossz vége mindennek: főprengésnek, aggodalmaknak, gyötrődésnek.

De vajjon úgy egészen végkép vége szakadt-e mindennek? Azzal a fényes, csillámló ékszerrel el tudta-e távolítani magát a leány alakját, kitörülni szívéből arcát, kiszakítani nevét, egész leányt életéből?

Néha egy-egy almatlan órában hirtelen ott állt előtte. Világos hajával és setét szemével, arcán a boldogság glóriájával illatosan — szerelmesen. S ilyenkor gyávanak tudta magát; gyávanak és bolondnak, mert ellökte magát, eldobta oda ama másik vőlegény karjaiba azt a hófehér, búbajos virágot, odaadta hívebb mátkájának, kinek esőjka hideg, ölelése gyilkos, ahelyett, hogy szívére vonta volna, megtartva erőszakkal, daczolva minden rémmel, minden sóét kísértettel

— a halállal, a serral: a fekete enyészettel.

Gyávanak és bolondnak tudta magát és főleg nagyon, nagyon üresnek találta ezt az egész önző, méhő világot, mely mások boldogságát öli meg, mások szívet mérgezi el, mely eltépte ama lénytől, kit egyedül szeretett.

Üresnek és kihaltak látta életet, hiába szórakozott, és boszusan, ingerülten indult neki a sötétedni kezdő városnak, céltalanul bolyongva fel-alá az utakon. Seholy egy ablak, mely mögött őt várják, seholy két gyenge kicsiny kéz mely az övét érintenék, seholy egy szív, mely érte dobog.

A szívarka kialudt. Csütaya novemberi est. Meg nincs késő, de sűrű köd, homályos, parázatos köd borul a városra. Ilyen fojtó nedves est, melytől visszariad az ember és csak az van az utcán, aki kénytelen vele. Itt-ott egy siető asszonyi alak, egy hazatérő munkásleány ruháját suhogtatja meg az őszi szél, de különben kihalt és szomorú, elhagyottan szomorú az egész utca.

A fiatal ember megállt. Fázott. Egy kivilágított vendéglő ablakai mintha hívták volna, be akart lépni, mikor távol az utca másik oldalán egy siető leány tűnt fel előtte.

Nem látta tisztán, csak egy karsu, lenge női alakot látott és csillámló aranyhajat — de kezét leereszté a kilincsről és szinte ön-

tudatlanul ment az aranyhaj után. De a leány sietett szinte rohant, képtelen volt megismerni, csak szíve húzódtott össze kínos, erős fájdalommal és ösztönszerűleg követte azt a tovalibbenő, elmosódó női alakot.

Egyszerre egy utcasarkon egy lámpa megmutatta arcát. Egy édes, édes arcot, gyötrelemtől, bútól halványat, pillanatra csak, de az a pillanat elég volt, hogy a férfi egész lényében megremegjen.

Mit csinál ez a féltve őrzött beteg leány este, ködös, fojtó levegőjű gyilkos este, künny egyedül? S hová siet oly mohón — hová, kihez? Hová vezet utja, ki az, mi az, mit keresni indult? Fejét mint abroncs szorítá körül valami ismeretlen metsző fájdalom; mit akar e leány este — egyedül?

Fejében zibongtak a gondolatok, egymással össze örült chaosban. Lelkét pedig egy nevel nem nevezhető nyomasztó érzés kínozták — nem, nem féltékenység volt ez, inkább ismeretlen félelem — hová megy? és hová megy, van-e onnan visszatérés, van-e?

Vad hajsza volt. A város mögöttük maradt, az emberek, a csillagok eltűntek, csak kettő volt jelen, két leány és egy fiú. Aztán — a harmadik. Már várta a leány. Hatalmas, csábos, delejjel teli karjaiba hívta: csalta: gyere, gyere! S a leány, a gyönyörű

kolozsvári
latban e
telep fe
nos tetsz
Delután
let, amel
mondható
Várneg
tak: Zey
tanácsos
Bethlen
gazd. eg
kelyhid

Szomb
ekestoll
dramolet
a szere
Kovács
emelték
zajosan
A dra
kereszt
telenül
tor ur“

A fő
Vára
róthy
igyekez
tenni, c
képtele
életben
makat,
És e
jutalm
No
kedve
sulat
tünk
ilyen
melle
rabot,
inkább
szinn

nyom

gát d

merül

A f

don l

leány

kétsé

Oh

büvös

kezet

A

rajta

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

kolozsmonostori gazd. tanintézettel kapcsolatban egy állami amerikai szőlőtelep felállítását. Ez utóbbi eszme általános tetszésben részesült.

Delután 1 órakor zárult be az értekezlet, amely minden tekintetben sikerültnek volt mondható.

Vármegyénkbel az értekezleten jelen voltak: Zeyk Dániel főispán, Csató János kir. tanácsos alispán, br. Bánffy Kazimir, Batta Bertalan, br. Zeyk József, Szalánczy Jenő gazd. egyesületi választmányi tagok, és Székelyhídy Viktor gazd. egyes. titkár.

(y-r.)

Színház.

Szombaton Molnár Gyulának, lapunk ekestollu munkatársának egy hatásos kis dramoletteje, „Etelka“ került színpadra, melyet a szereplők (Bokodyné, Károlyiné, Kovács) értékeik megfelelő érvényre is emeltek és a közönség szerzőt, a darab végén, zajosan hívta.

A dramolettet egy Mozer-féle, vigjátékúak keresztelt, minden szellemet nélkülöző, végtelenül borzadalmas bohózat „A pap és rektor ur“ követte.

A főbb szereplők (Bokody, Krasznay, Varadiné, Kovács, Szebené, Baróthy, Bándi) legjobb tudásuk szerint igyekeztek a sületlen darabot elfogadhatóvá tenni, de ez vajmi gyengén sikerült, mert a keptelennel keptelenebb helyzeteket, a való életben majdnem elképzelhetetlen bonyodalmakat, jó játékkal meg nem javíthaták.

Es ez a sületlen darab Kovács Sándor jutalmára meát!

No már Kovácsról, a közönség dédelgetett kedvencéről, a tehetséges színészről, a társulat hős szerelméről jobb ízlést teteleztünk volna fel, hogysen jutalomjátékára ilyen darabot válasszon, hiszen a dramolette mellé választhatott volna akárhány más darabot, mely szerepkörének, a jó ízlésnek inkább megfelel, hiszen elég gazdag erre a színmű-irodalom és ennél a bohózatnál sok

ezerszerre jobb és sokkal rövidebb darabbal rendelkezik, mely a dramolettevel együtt betöltötte és nem elhuzta volna az estvet!

Az előadást különben nagyon kis számú, ámbar intelligens közönség nézte, végig Vasárnap a híres „Trilby“ előadásával méltóan fejezte be a társulat szereplését.

Habár a kis színpad és a szegényes díszletek nem is alkalmasak az ilyen, ugyszólván fényes kiállítás igénylő darab színrehozatalára, — maga a kiünőnek mondható előadás megérdemelte a betanulására fordított, mindenestire nagy fáradságot és a tömeges látogatást.

Bokodyné intenciójához híven és kiünően alakította a roppant fárasztó, nagy gondot igénylő czimszerepet, játékával ismételtén zajos tetszés nyilatkozatokat vivott ki és a színháznak ezen évadban leghívebb látogatói, a derek tanítónői testület gyönyörű virágcsokorral is kedveskedett a kedvelt művésznőnek.

Ámbar Bokodyt egyénisége nem utalja a Svengali-féle szerepek eljátszására, — azért igen jól játszott ez este is, mert a művészi értelem bőséges benne, hogy ő minden szerepet jól meg tud játszani; méltán osztozott nejevel az est sikerében, miben hív és jó segítő társai voltak a többi főbb szereplők is, névszerint: Krasznay, Kovács, Szebené, Károlyiné, Deréki, Baróthy stb. szóval az igen jó öszjátékot szolgáltató összes működők, az énekrészeket pedig Bándi R. igen szépen adta elő.

A közönség zsufolásig megtöltötte a nézőteret és mindenestire hálás lehet Bokodynak, hogy a színműirodalom ezen legújabb és ez idő szerint leghíresebb termékét vele megismertette.

* * *

Es most bucsuzunk mi is Bokodytól és derek, jóra való társulatától, — bucsuzunk, de remélhetőleg csak az őszi viszontlátásig és ha ő jön, biztosítjuk, hogy mi szívesen fogadjuk ismét. Valtozatos és jó másora, — öszzevágó előadásai, sok kiváló erőt számláló

nyomorult leány, engedett s oda akarta magát dobni a kísértő keblére, hadi vesszen el, merüljön el!

A folyam ott csillogott előtte. Fekete, zordon hullamai kísérteties danát zsongtak és a leány belebámult a kísértő arcába halálos, kétségbeesztő vágyódással.

Oh, szép folyam, kétségbeesettek édes, búvós, hűséges szeretője te!

A férfi a leányhoz lépett. Nem szólt, csak kezét fogta meg.

A leány kirántotta és dölyfösön nézett rajta végig . . .

— Stella!

— Mit akar?

— Nincs jogga hozzá, hogy megtudja.

— Jobb így egyszerre, bátran.

— S az élethez nem fűzi semmi?

— Semmi!

Egy csillag fényesen, diadalmasan tört keresztül a ködös felhőzetben, mintha a leány homlokára tüztől volna, fényes hajára, bus arczára, tiszta, fényes, szent homlokára.

— S ha mondanám, ne halj meg, hanem gyere szívemre; ha mondanám, örült, boldog voltam, mikor eldóbtam az üdvösségem, mert talán évekkal nem mérhetem; ha karjaimba veszek, lüktető szívemre kérlek és kihivom másik kedvesed: jöjjön, jöjjön és ragadjon el onnan, ha tud, ha mer. Stella — akarsz

akkor is meghalni? Egy év, egy óra, egy perc a fényes üdvből felér egy élettel, és ha tudjuk, hogy künn vár a halál, ezerszer több gyönyörrel élvezük az életet. Nos mond, akarsz-e még meghalni?

A leány felkaczagott és a férfi végig csókolta azt a két boldog, ragyogó, szép szemét . . .

A familia hiába sirt, zokogott, fenyegetőzött. Az esküvői meghívók széjjelrepültek, a jó barátok fejüket csóválták. „Kár lesz levezni a menyasszonyruhát, maradhat hallottí mezne, tor lesz a lakodalomból — oh a szegény vak ember, szegény, szegény!“ S vártak, mikor hull el egy virág, mikor győz a halál földi szerelmen, boldogságon, üdvösségen.

A házi ur elhallgatott.

Hirtelen csend támadt a tereben. Mindenki koczintott a házi urral, ki a hosszú beszédétől sápadtan ült le székre és felesége finom kezét kezébe vette. Csend volt, csak a kis Stella kérdezte:

— Nagymama, nem hívnak téged is Stellanak?

A fehérhaju asszony nem felelt, lehajolt és megcsókolta a kis fejecskét.

Még mindig szép szemében fényes köny csillogott.

társulata, a társulat tagjainak szerénysége és elismerésre méltó solidsága a magán életben, fegyelmzetttsége a színpadon, mind jobban és annyira kedvelté tették Nagy-Enyed közönsége előtt őket, hogy bármikor szívesen látjuk ismét körünkben.

Ha pedig — mindig igazságos és tárgyilagoss — kritikánk néha szigorú volt, tudják be Bokody és társulata annak, hogy magas színvonalon álló társulatnak magasabb mértékkel kell mérni, és ezen magasabb mértéket, reméljük, elfogadják tőlünk elismerésünk jeléül.

Gratulálunk az abrudbanyaiaknak az előtűk álló kellemes estékhez, reméljük és ohajtjuk, hogy megbecsüljük ott léte alatt a társulatot. Ugy legyen! Isten velünk a viszontlátásig!

Levelezés.

Szőlő- és borászati tanfolyam Nagy-Enyeden.

Nagy-Enyed, 1897. május 28.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. miniszter urnak magas rendeletével rendezett szőlő- és borászati tanfolyamot Mórággy István vinczellerképezdei igazgató ur vezetése alatt — a tanfolyamra fölvetett tanítók: u. m. Bartha Mózes kiskapusi áll. el. iskolai igazgató-tanító, Botos Dénes sárdi ev. ref. nyugalmazott tanító, Bölöni István tordai ev. ref. tanító, Csiki István felvinczi áll. el. iskolai igazgató-tanító, Giszka Demeter gerendkereszturi állami elemi iskolai igazgató-tanító, László Albert asszonynepi állami el. iskolai tanító, Magyar Lajos varsolczi áll. elemi iskolai tanító, Nagy János bonyhai állami elemi iskolai igazgató-tanító, Rácz Sándor megyesi állami elemi iskolai tanító, Texe János nagyenyedi rom. kath. tanító — folyó hó 21-én Kis-Küküllő vármegye Ádamos községében az állam tulajdonát képező 8 holdas oltványos szőlő-telepen kezdtük meg a fás-oltás nem könnyű mester-ségével az ott ránk várakozó 8 tanítóval, kiket a kisküküllőmegyei gazdasági felügyelő-bizottság küldött ki 3 napra a szőlő-oltás megtanulására.

21- és 22-én napi tíz órai foglalkozási idő pontos betartásával folytonosan az angol nyelvezéssel való párosítást; a Kröczter-féle egyszerű párosítást gummi kötéssel és a Benzur-féle szemzési oltást gyakoroltuk, közbe-közbe az elméleti rész lejegyzésével. Arra törekedvén, hogy minél tökéletesebb munkát végezzünk és a legmagasabb fogamzasi % elérését biztosítsuk. Erre ösztönzött az a körülmény is, miszerint a szőlő-telepen alkalmazott munkások közül a férfiak az oltás minden nemében tökéletes mesterek, a nők meg az oltott vesszők be-kötésében mutattak kiváló kéz-ügyességet, mi szintén nagy befolyással van az oltás megeredésére.

23-án délelőtt Dombó község szőlőjébe rándultunk ki, hogy az annyira nevezetessé vált fillokszerát ismerjük meg. Megelőzőleg az igazgató ur a legrészletesebben megmagyarázta a fillokszera négyféle alakját. A szárnyatlan gyökérlakó, a szárnyas alak, a gubacs-készítő és az ivaralag valódi himes és nőstény átalakulásáról, szaporításáról, terjedéséről és az ellene való védekezésről készítettünk részletes jegyzeteket.

Nagyító üvegen vizsgáltuk ezt a kártékony rovar, de a maga valóságában szabad szemmel kelle belátnunk azt a kiszámíthatatlan kárt, melyet véghetetlen szaporodásánál

Közérdek.

4. oldal.

fogyva okoz s amely edes hazánk igen sok helyen már-már életkérdést képez. Mulhatatlanul szükséges tehát ellene okszerűen védekezni s a népet is védekezésre bírni. Ezt akarja a magas kormány is ez üdvös czélú intézményével elerni s erre akarja ki képezni a nép anyagi és szellemi ügyének első munkásait: a néptanítókat.

23-án délután az amerikai szőlővesszők termelését tanulmányoztuk az állam tulajdonát képező 20 holdas anya-telepen. Póznás rendszerrel, 150 cm. távolságban, 8-as ültetéssel háromféle amerikai szőlőfaj díszlik itt kitünő szakismerettel gondozva, u. m.: Riparia portaris, Vitis solonis és Rupestris montricola; mind a 3 faj ellent áll a fillokszerának és elég erős alanyokat szolgáltat.

24-én délelőtt újra a fas oltást gyakoroltuk, de most már rendszeres alanyt és galyat választva ki ültetésre, azokat oltottunk; az oltott vesszőket délután Richter-féle mód szerint elültettük, külön-külön jelezve mindenikünk a maga oltványait. Az ültetéssel meg kelle tanulnunk a bakhat készítését is, mely alkalommal, hogy a fillokszeramentes vesszők biztosabban gyökerezzenek, az arcunk verejtékével öntöttük meg.

25-én reggel 5 órakor indultunk el Ádamosról. Balászfalva fele jöven, Zsidvén megtekintettünk egy öt holdas új oltványos telepet, mely szintén az állam tulajdonát képezi; itt már az oltványok a bakhat elén tömött sorban 5—6 cm magasságra kihajtottak. Innen Wachsmann Sámuel zsidvei birtokoshoz mentünk, ki igazi magyar vendégszeretettel fogadott, bevezetett pinceibe, s hogy kurzusunk tanulmányi útján tovább haladjunk, a borászatból adott ele nagyon egészséges gyakorlati tanítást, mely iránt nagyon fogékonyak voltunk és nagy szakismeretünkről győztük meg az előadó Wachsmann urat. Megköszönve a szíves fogadtatást, visszatértünk Enyedre, hol az igazgató ur faradhatatlan szorgalommal, katonás renddel és pontossággal vezeti tovább a tanfolyamot; érdekes magyarázatával teszi könnyűvé és könnyen felfoghatóvá a nehezebb tételeket is, úgy, hogy e nagyfontosságú és üdvös czélú intézmény bizonyára czéljának már fele útján van.

Texe János s. k.
tanító.

Közvizsgálatok sorrendje.

A nagyenyedi városi elemi, áll. polg. leányiskola és női kézimunka-tanfolyam közvizsgálatainak sorrendje az 1896—97. iskolai év végén.

Vizsgálatok sorrendje: Elemi iskolai vallás-vizsgák mind a 4 osztályban jun. 12-én d. e. 10—12 órakor. El. isk. osztályvizsgák I. osztályban jun. 16-án d. e. 9—12, II. oszt. jun. 16-án d. u. 3—6, III. oszt. jun. 18-án d. e. 9—12, IV. oszt. jun. 18-án d. u. 3—6-ig. Polg. isk. vallásvizsgák mind a 4 osztályban jun. 9-én d. e. 10—12 órakor. Az önművelődési egyesület évről gyűlése jun. 7-én d. u. 4 órakor. Polg. isk. tornavizsga mind a 4 osztályban jun. 13-án d. u. 4—6-ig. Polg. isk. osztályvizsgák I. oszt. jun. 14-én d. e. 9—12, II. oszt. jun. 14-én d. u. 3—6, III. oszt. jun. 15-én d. e. 9—12, IV. oszt. jun. 15-én d. u. 3—6-ig. Polg. isk. magánvizsgák jun. 21. és 22-én d. e. 8 órától.

Junius 19-én délután 3 órakor a tanév ünnepélyes bezárása és a jutalmak kiosztása.

Az osztályvizsgák és a záró ünnepély a sétatéri fedett táncszínhelyiségben; a vallás-, torna- és magánvizsgák a leányiskola helyi-

ségeben tartatnak meg. Ugyanitt láthatók a kézi munkák és rajzok a tornavizsga alkalmával és az osztályvizsgák után.

A városi alsófoku iparos- és kereskedő-tanonc-iskolák növendékeinek 1896—97. tanévi vizsgálatai június hó 17-én d. u. 2 órától kezdődőleg a leányiskola tantermeiben tartatnak meg.

Ugyanitt tekinthető meg az iparos növendékek rajz- és kézimunka-kiállítása is.

Vegyes hírek.

— **Kitüntetett gyárvezető.** Az országos iparegyesület május hó 30-án tartott közgyűlésében Junius Lajost, a nagyenyedi lakatos-árugyar üzemvezetőjét, kiváló szakképzétsége, szorgalma, a vezetése alatt álló gyár emelése körül szerzett érdemeiért és számottevő találmányai értékesítéseért ezüst munkás-éremmel tüntette ki.

— **Necrolog.** A nagyenyedi m. kir. pénzügyigazgatóság egyik kiváló szorgalmu tisztviselője ifj. Kubicsék Domokos irodatiszt május hó 28-án élete 34-ik évében Kolozsváron, ahol betegsége gyógyítása végett tartózkodott, elhalt. A lankadatlan, s kiváló szorgalmu tisztviselő elhunytá alkalmából a nagyenyedi m. kir. pénzügyigazgatóság a következő gyászjelentést adta ki:

A nagyenyedi m. kir. pénzügyigazgatóság tisztjára szomorodott szívvel jelenti, hogy szeretett tisztviselő-társa ifj. Kubicsék Domokos m. kir. pénzügyi irodatiszt folyó hó 28-án éjfélt után 2 órakor élete 34-ik évében Kolozsvárra megszünt elni. A lankadatlan szorgalmu, fáradságot nem ismerő tisztviselő-társ nemesről! Hosszas fájdalmi — bárha erős lélekkel is küzdött ellenük — végre legyőzték s kiszőlítottak szerető társai közül! Hült tetemei folyó hó 30-án d. u. 3 órakor fognak a rom. kath. egyház szertartásai szerint Kolozsvárra felszénuteza 39. számú szűlei háztól örök nyugalomra elhelyeztetni. Nyugodjanak csendesen hamvai!

— **Gyászhir.** Benedek Simon magyar-lapádi birtokos neje született Mielgram Czili 1897 május hó 30-án este 9 órakor életének 57-ik évében meghalt Magyar-Lapádon. Az elhunytat férjén és gyermekein kívül nagyszámu rokonság gyászolja. Nyugodjék bekeben!

— **Unitárius isten-tisztelet.** Junius 7-én, azaz pünkösd második napján, délelőtt 10 órakor a polgári leányiskola egyik termében unitárius isten-tisztelet lesz, mely alkalmával a lelkeszi ténykedést Siménfalvi György fegyintézeti unitárius lelkész fogja végezni. Az isten-tisztelet urvacsora-osztással lesz egybekötve.

— **Árvizek.** A folytonos és szűnni nem akaró esőzések országszerte nagy károkat okoznak; egyrészt a vetéseket elborítják, másrészt a folyókat annyira megdagsztják, hogy egész községeket temetnek víz alá. A városunkban keresztül folyó, rendszeres időben alig 1—2 méter széles patak is múlt hó 31-én este a nagy fellegszakadás következtében annyira kiáradt, hogy a menten levő házak kertjeit, pinceit, sőt a kisebb házakat is elöntötte az ár. A tóth- és alszegczai pallókat elsodorta; a Porond, Alszeg és Vasut utcákat annyira ellepte, hogy a közlekedés teljesen lehetetlen volt. A vízáradás éjjel 1—2 óra között érte el tetőpontját, amikor is a gátat az irtózatossal sebességgel jövő víztömeg elszakította, magával vevé 500—600 frt értékű faanyagot. A folytonos esőzés miatt e hó 1-én is megáradt patak a vármegyeház előtti erős hidat is megbontotta

annyira, hogy a közlekedés e helyen is szűnetel. De nem csak Nagy-Enyed városa szenved sokat, hanem a vidék is a patakok kiömlése miatt. Miriszlón a miriszlói patak a hétfő esti nagy zápor folytán kiöntött, a partokon heverő takarmányokat magával sodorta, és ezek a négy jegenyefa alatti hidnál megtorlódván, a sebes vízár elsodorta ezen 1845-ben épült 5 méter magas alapzatú erős kohidat is. Ugyanekkor a maros-décei kis vasuti áteresznel vasuti szerengetlenség is történt. A folytonos esőzések folytán meglazított kis vashid nem bírta el a felette elhaladó tehervonatot, alácsuszott és a vonat kisiklását idézte elő. A kisikló gép a gépész és fűtő messzire elhajította és négy teherkocsival együtt a pályatestre zuhant. Még tegnapig a felborított kocsikat vissza nem emeltek, és ezáltal a vasuti közlekedés csak is átszállás által volt eszközölhető. Felvincz r. t. város szenvedett legtöbbet a hétfői záportól és itt alítólag 2 emberelet is az árvíz áldozata lett. A vincei patak az u. n. Enyedi-útezában több házat bontott szét és pusztított el, magával sodorván sok szegény ember összes vagyonát; egy férfit az iszapos víz fulasztott meg, egy másikat az ijedelem okozta szelvényes olt meg. Sok kárt okozott az Aranyos kiöntése is; a csombordi hídrol számosan nézik egész napon át, mit hoz magával a Maros vize; butorokat, házrészeket, gazdasági szerelvényeket, sőt állítólag kedden reggel egy agyat is, meg egy meg fulladt esec-emő holt tetemét is magával sodorta a víz.

— **Az alsófehérvármegyei gazdasági egyesület** a Nagy-Enyed és vidéken fellepett sertésvesz korlátozása czéljából 300 üvege (900 adag) Perruncito-fele ojtóanyagot rendelt meg a feltaláló Perruncito tanártól Turinból. Nagy-Enyed városa 100 üvegeset vesz át a megrendelt mennyiségből; a többi adag a jelentkezés sorrendjében fog kiadatni. Felhívjuk gazdáink figyelmét, hogy a sertésvesz elleni védekezésnek eme módját vegyék igénybe és sertéseiket ojtassák be az ehhez értő szakemberek, állatorvosaink által. A Perruncito-fele ojtóanyag megérkezését annak idején tudatni fogjuk az érdeklődő gazda-közönséggel; addig is az ojtóanyagra elő lehet jegyezni az egyesület titkári hivatalánál Nagy-Enyeden.

— **Műkedvelői előadás.** A nagyenyedi iparos ifjak által június 3-ra kitűzött műkedvelői előadás közbejött akadályok miatt e hó 13-án fog megtartatni. Ajánljuk közönségünk figyelmébe.

— **Értesítés és felhívás.** Nagy-Enyed város tanácsa mint I. fokú iparhatóság által, a nagyenyedi különböző ipartársulati elnökökhöz a következő felhívás bocsátotta ki: A iparos tanoncok folyó évi munka-kiállítással egybekötött vizsgáinak megtartása folyó évi június hó 17-én délutánra állapítottatott meg az iskolaszék által. Midőn erről a t. társulati elnök urat értesítjük, egyidejűleg értesítjük, saját hatáskörében olyképpen intézkedni, hogy főként a tanoncztartó iparos urak a tanonczol vizsgáin, különösen a kiállított kézimunkák megbírálására, minél számosabban megjelenjen és ott közreműködni sziveskedjenek. Valóban kívánatos volna, hogy iparosaink ezen sikeresnek ígérkező vizsgára, saját érdekükben is, minél tömegesebben jelenjenek meg.

— **A rendőrség figyelmébe.** Nem tudjuk ugyan, helyi rendőrségünk be van-e

olyképp rendezve, hogy a város lakóinak közbiztonságát és testi épségét a kóbor kutyák támadásai ellen is megvédje, de mindenesetre felhívjuk reá rendőrségünk figyelmét, hasson oda, hogy a népesebb utcáinkon tanyázó gazdtalan kutyák elpusztíttassanak, mert így a mai állapotokkal az ember bukkos bot nélkül, pláne az esteli órákban, az utcára se mer lépni. Egyben kerjük a rendőrséget: adjon nekünk arról is felvilágosítást, mi az értelme annak, hogy több kutya-tulajdonos házőrző kutyáját éjjelenként házából kizárja, és az utcákon csatangolni engedi, úgy, hogy a járó-kelők minden percében azon veszély fenyegeti, hogy az utcát ily módon az éjjeli órok helyett tulbuzgóan őrző kutyák megtámadják. A hozzánk beérkezett panaszok után — felkérésre — szívesen szolgálunk rendőrségünknek bővebb felvilágosításokkal is.

— **Furcsa kenyérkereset.** Igazán eszalatos, hogy mi mindenből nem csinálnak jövedelmet Párisban. A legújabb kenyérkereseti forrás az ugynevezett „hazatámogatás”. Alapszik pedig ez az „életpálya” a katonai parancsnokság ama rendeletén, hogy mindenki, aki egy illuminált állapotban levő, némileg becsipett invalidus katonát hazatámogat, hetvenöt centimes jutalomban részesül, mivelhogy nem valami épületes dolog, ha az egyenruhás, érdemrendes rokkantak leszopva dülöngöznek az utcán. Erre a rendeletre nemely élelmes csavargó kenyérkereseti pályát alapított. Meggyeztek a katonai menház körül lakó vendéglősökkel, hogy itassák le az öreg katonákat, akik természetesen maguk fizetik az itókájukat. Aztán a jószívű támogatók megjelennek és hazakísérik az invalidust, a kapott összegben pedig megosztottnak a vendéglőssel. Utóvégre kenyérkeresetnek ez is jó, csak éppen a rendőrségnek nem imponált, amely becsukatta a jeles ifjakat.

— **Katona mindhalálig.** Ward angol hajóskapitány Groffen nevű hajóján öngyilkosságot követett el. Végrendeletében, melyet a hajó legényeinek intéz, ezeket írja: „Isten veletek! Elhagyom ezt a világot hibámon kívül. Jó szerencsét mindnyájatoknak. J. H. Ward.

Utóirat. Sirom felett tisztességes sortűzet adjatok, mert bizony felkelek és büntetési gyakorlatot diktálok rátok!”

— **A világ legnagyobb órája** Philadelphiában van és a város tulajdona. A számlapnak, melyet éjjel villamossal világítanak, átmérője 10 méter. A nagy mutató, melyet bátran lehetne használni gerendának is, négy méteres, a kis mutató pedig 2-50 méter. A negyedeket és órákat a keeses kis időmérő 25 tonnás harangon jelzi. De ki húzza fel ezt a gigászi órát? Ez a kérdés. Nos, hát egy gőzgép, egy másik gőzgép pedig a világító készülék dinamógépét hajtja.

— **Egy spanyol Mathuzalem.** Hihetetlen hír érkezik Spanyolországból: Gaviria-ban, Biskaya tartományban, pár nap előtt egy öreg ember halt meg, kopersőjára ezt írták: „Élt 148 évet, 6 hónapot és 9 napot.” Az öreg ur özvegyet és 3 árvát hagyott hátra. Az özvegy 135 éves, az árvák közül az egyik fiú 86, a másik 97, a leány pedig 102 éves. Így írja ezt egy madridi lap, Gaviria helység lelkésze és elöljárója pedig az adatokat megerősíti.

Apróságok.

Mi történt azután?

H. egyetemi tanárnak az volt a szokásmondása: Hogy mi történt azután?... Ha

az előadást a cseugyésző bezárta, rendesen azzal szakította felbe az előadást: Majd a jövő órában aztán megmondom, hogy mi történt azután!

Minap a rómaiak azon szokásáról beszélt, hogy ott próbahazasságok is voltak, a fiatalok ideiglenesen összementek stb. Midőn a tanár ur azt adta elő hogy a tanúk a fiatal párt oda vezették a mennyezetes ágyhoz, — egyszerre felhangzott a cseugyésző, miért is a tanár ur így folytatta: — Majd jövőre elmondom, hogy mi történt azután?

A frenologusnál.

Apa: Kérem szívesen, tessék megvizsgálni ennek az én fiúnak az agyát, hogy ugyan mire volna neki hajlama és képessége?

Frenolog: Szívesen; gyere csak kis fiám, hadd tapogassam meg a fejedet... A fiúnak határozott politikai tehetsége van.

Apa: Akkor hát jogásznak adom.

Frenolog: Aztán meg rendkívül túrelmes.

Apa: Hm, még miniszterelnök lehet belőle.

Turfon.

Egy fiatal ember szerencsét próbálva valahogyan jegy nélkül bejut az öt forintos tribünre, a jegyszédő azonban mihamar rajta csipi s kérdőre vonja:

— Hol a jegy?

— Jó helyt.

— Kérem látszólag hordani, különben kénytelen leszek önt kivezetni.

A fiatal ember ott hagyja véglegesen a jegyszédőt s indignálva emyit mond:

— Csak tan nem henezegek vele.

Bíró előtt.

Bíró (a cigány vádlotthoz): Sose lesz már kendből jóraló ember? most is lopáson csípték rajta. Hát nem tudja kend, hogy szól a nyolczadik parancsolat?

— Ne lopj!

Vádlott (alázatosan): Hiszen nagy- és kistétkintetű főbíró uram, én sak akar-tam...

Mire jó a biztosítás?

Erős összekocczanások voltak a férj és nő között, minek eredményeként a férj maga föbelövesével fenyegetett.

A megijedt, de leleljenletét el nem vesztett nő hirtelen föltalálva magát, szól:

— Helyes, legalább a 10.000 ffrt biztosítási összeget megkapom.

— Most már csak azért sem lövöm magamat föbe.

A jószívű.

— Képzelve, mit álmódtam.

— Mit?

— Hogy levágtam a macskám farkát.

Azután mindjárt felébredtem.

— No ez szerencse, legalább keveset szenvedett a szegény állat.

Felvilágosítás.

— Van valami mondani valód?

— Nincs nekem, de ha már oly kíváncsi vagy, megsugom, hogy ma egy bolonddal találkoztam.

— Ki volt az?

— Ne kérdezd.

A jószívű.

— Kérek alamizsnát.

— Magának nincs engedelye koldulásra.

— Volna már nekem, de a rávalót kell összekoldulnom, addig nem kapom meg.

Piaczi árak.

Nagy nyel, 1897. május 30.

Buza legjobb 1 véka 1—
" közepeszerű " " -- 90

Kétszeres	legjobb								—80
"	közepeszerű								—75
Rozs	legjobb	1							—80
"	közepeszerű								—75
Zab	legjobb								—50
"	közepeszerű								—45
Kukorica	(tengeri)								—62
Burgonya									—30
Széna	legjobb			egy szekér					8—
Szalma	legjobb								1.50
Bikkfa	1 köbm. keresztirakás nélkül, 1 m. hosszú								3.50
Cserfa	1 " " " " " " " "								2.50
Tölgyfa	1 " " " " " " " "								3—
Faszén	kemény			egy hektoliter					1.80
Marhahús				1 kilogramm					—40
Sertéshús									—52
Szalonna									—72
Disznózsír									—80
Vöröshagyma									—
Fokhagyma									—

Meteorológiai jelentés május 30-tól jun. 2-ig.

Nap	Óra	Légnyomás 700+	Hő	Szél iránya és erő- sége	Borulat	Csapadék	Hő napi max. min.
7	59.7	+17.2	—	10 ● 6.0			
30	2	59.2	+20.7	SW	8	—	+22.2 +14.3
	9	59.1	+17.9	—	9 ● 0.2		
7	58.9	+17.8	N	5	—		
31	2	56.6	+24.2	NE	5 ● 30.5	+25.2	+14.2
	9	58.0	+15.8	NE	10 ● 8.1		
7	57.4	+16.8	—	4 ● 10.3			
1	2	56.1	+21.8	S	9 ● 17.0	+23.0	+15.3
	9	57.7	+15.8	—	10 ● 14.5		
7	58.0	+17.0	—	10	—		
2	2						
	9						

Kilátás: Továbbra is felhős és esős.

* A légnyomás tenger színére van átszámítva. —
Hő C° fokokban. Szél iránya: N = észak, S = dél
E = kelet, W = nyugat. Szél erőssége = 1—10 lk.
Borulat foka = 1—10-ig. Csapadék mennyisége milli-
méterekben értendő. ● = eső, * = hó, ▲ = jég
△ = dara.

Csarnok.

A győzelem.

— Irta: Sallak Róza. —

A Dobay-birtok egyik urnője megérkezett, a várakozás izgalma megszűnt. A fiatal nő lakosztályába vonult vissza, erős főfájás bántotta; férje udvariasan kért engedelmet, hogy később hógylete felől tudakozódhasson, s azután fölment ő is; a kastély délnyugati felében levő erkélyen volt soká, nagyon soká egyedül magában.

Alakja magas, mit még jobban kiemel a büszkén hordozott fej; haja sötét, majdnem fekete; komoly, néha inkább busz vonásai, ajkának időnkénti ideges remegése, szoval az egész alakon most e perczen előmlő szomorúság az első perczen meglep; hosszszas figyelmes után látunk, észrevesztünk olyasmit rajta, mi meggyőz arról, hogy ez az arc nem volt komor mindig, ajkai mosolyogni is tudtak, s gyönyörű, sötét szemeit nem borítá sűrű, homályos fátyol, habár most ott tükröződik egy egész lelek bánata hideg komolyságukban. S az a komolyság, illetve inkább komorság, nem hat visszatevőleg a figyelmes szemlére; a mosoly, mi most lebeg körül ajkat, olyan édes, arca sápadt, s azok a gyönyörű szemek úgy égnék; a ki-kibuvó nap egy-egy sugara oda-

téved a rózsával befutott erkélyre; valami emlék bántja; a visszaemlékezés fájó, nagyon fájó lehet; az a büszkén fennhordozott fő meghajlik, s ajkait sohaj hagyja el.

Mintha tetten kapták volna, gyorsan felugrik, s rádölvé a vas-korlátra, teveteg tekintete körüljár. Annak az illatos erkélynek minden zuga olyan kedves; hányszor tepaszták meg azzal a bohó kis lányyalegyütt a rózsaleveleket; hányszor járták be együtt az erdőt, rétet, dalolva, nevetve, s arczáról oszlik a boru, együtt van megint a drága, szép lányyal; ott vannak a nefelejtsek között, a patak partján, s a szép gyermekugrál, néha-néha visszanez és rámosolyog; oh, ha azt nem látta volna mindig, meg kellett volna örülnie, de oda képzele a gyönyörű fűtős főt ölebe megint; ott pihente ki a fáradalmakat mindig, s amikor fölnevetett reá piros ajkaival, oda szorítá szívéhez, ott tartá dobogó keblén soká . . . oh! és mégis? — — — bohó játék volt az egész.

Nem! Az a lány nem érdemel kiméletet; játékok, szegyeenteljes játékok üzött belőle, s neki ez a játék fáj; fáj valami most is nagyon, nagyon . . .

Szép, ifju neje olyan levert, olyan szórtalan. Ma jött haza először azóta, hogy megtudta, hogy az az ajk, azok a szemek hazudni is tudtak; hogy a bohó kis lányból nő, kaczer nő lett . . . s úgy fáj az első szerelem keserű ize.

Azóta aztán nem hitt semmit, éppen semmit, látta a halvány, beesett arczot, s azt mondta: hazugság. Vajjon hihetett-e neki? . . .

Nem! . . . Hihetett-e halvány, bánatos arczának s annak a könnynek, mi szemébe tödült; nem volt-e hazugság ez is? . . . És amikor fektelen szenvedélyvel veti magát a mulatozás árjába, nem hallgatva reá soha; a helyett eszontó hidegséggel örjítve meg a vele találkozó, és amikor egyszer, nem birva magával, úgy, ahogy tánczolt, abban a könnyű, lenge ruhában kirohant s házaig futva ment a fagyos éjben, maga után vonva az érte aggódók egész raját. . . Bolond volt az a leány . . . és itt gondolata szünetelt, számalom ébredt föl benne, egy futó, röpke számalom. A viruló szép leány azóta fekszik; s ő most sem hitt a nema, kínos fájdalomnak, mi előnté egész valóját; hihetett-e a büszke lélek semmivé levésében; hihetett-e a megbánásban, s anynyí, s oly keserű csalódások után hihetett-e abban, hogy szerettetve van lelekből mélyen; nem volt vajjon játék az is? s ha megtépett, megzaklatott lelke nem birt akkor könnyörülni azon, ki úgy, oly nagyon bántotta, oka-e annak, ha elfeledve azt, hogy akiért ő, a férfi, annyi könyvet hullatott, az egykori vágy, az imádott, az angyali leány ugyanaz, ki összes férfiúi büszkeségében oly igen mélyen sértette?

Nem! Az a leány nem érdemel kiméletet. Nem bocsáthat meg soha! Nem gondol rá, megveti, nem akarja látni, el kell hogy őt feledje, nem felelős ő tetteiért senkinek, annak a leánynak legkevesebbé. Igyekezzék boldognak lenni, ahogy tud, ő vele ne törődjön, ha ki tudta gunyolni egykor, ha kin volt arra gondolni, hogy az övé legyen, ne óhajtsa most se; ő úgy sem szeretheti, már megmutatta azzal, hogy a szép Bánfalvy-leányt hozta kastélyába. Igaz, ma hozta ide ifju nejét s jóformán nem is látta, pedig a szép nőt jobban szereti, mint valaha az életben szerette azt a másikat; az az

első szerelem lobbanekony, kevés meleget adó lángja volt, pedig ha egy kicsit tápláltak volna, talán ki nem alszik soha. Szerelmét neje birja osztatlanul, amióta a kis Plump báró bálján megismerte; olyan edes vágy tölté el lelket, ha ránézett, szeretve van-e? hisz az egész olyan hamar történt. Megkérte a szép leány kezét s oda adták nagyhamar; az utolsó időben sokat mulasztott, ügyei végre rendezést igényeltek, s így történt, hogy menyasszonyát alig látta. Egy párszor igaz, hogy valami hidegség a szép nő arczában lakodalma napján fájdalommal lepte meg, de a szép ajkak esküvő alkalmával határozottan mondták ki az „igen”, s a szertartás végeztével, egy percig csupán, ott pihent a karjaiban mégis.

Az ifju férj úgy érté, hogy nem fog neheznek találni semmi küzdelmet, csak egyszer szeretettől lássa felragyogni a szép szemeket.

Most éppen hozzá megy, hisz megigerte, s azóta sok idő telhetett el, a kastély homályba van burkolva, itt-ott látszik egy-egy fényugár, egy-egy nyitva hagyott, be nem függönyözött ablak szór ki vakító fényt; körülötte csendes, sötét minden; menni akar, még egyszer visszanez, ott áll előtte a völgy nema sötétségében, s abból a sötétségből egy alak bontakozik ki: egy halvány ködfátyolba burkolt lány-alak; csak arczát láthatja; beesett, halvány, könyözött arczát s feleje nyújtott hófehér karjait. Ugy esd . . . úgy kér . . . s mikor az a komor férfi-arcz nem derül fel mégsem, ajkait szorosán bezárva tartja, leejti karjait, feje keblére hanyatlik, s alábukik a sötét mélységbe megint.

Odaát a fenyvesben hirtelen szelroham zizegette meg a fák leveleit, halk, hosszantartó, fájdalmas sóhajlás húzódott a hegyoldalra végig a csillagtalan sötét éjben. Azután esend és sötétség mindenfelé; csupán néha jön at valami különös zugás az erdő felől.

Odafent az épület nyugati szárnyában halványasárgás fény dereng; ez az ifju nő lakosztálya.

Oly fiatal, oly angyalian szép, s oly idegenszerűen néz körül a nehézbáronnyal kárpitozott szobában; egyetlen szál gyertya ég; a halvány zöld éjjeli lámpát nem gyújtotta meg senki; s a hófehér szoba gazdag aranyozásaival úgy vakít e csekély világítás mellett is. Az ifju nő elfordul gyorsan, s a szoba sötétebb háttérébe húzódik; a nagy mennyezetes ágy körül homály van, csupán a fölötté levő kép van teljesen megvilágítva, s mintha a fény egyedül köréje összpontosult volna, mintha az a fény életet öntött volna belé, ajkai mozogni látszanak, nagy csillogó szemeit aláfűggeszti az előtte állóra.

Az a kép Dobay Béla. Arczáról, szeméből hiányzik a bánat, mi azt a szép arczot komorra tette: haja hullámosan borult domboru homlokára; piros, telt ajkai felett gyönyörű kis bajusz diszlik. Nagy, sötét szemei, alig-alig mosolygó ajka annyi bizalmat, oly tökéletes meglegedést árulnak el, hogy az ifju nő bánatos arcza földerül, laukadó tagjai visszakapták ruganyosságukat, a kandalló közelében lévő hiinta-szekbe ülve, ölebe nyugtatá karjait, szemeit áthatóan az ajtóra függesztve figyelő állásba helyezé magát. Várt valakit . . . várta a férjét . . . főfájása enyhült, s olyan egyedül érezte magát; hisz alig ismeré a férfit, kinek csak egy napja esküdött hűséget, hisz alig volt ideje megszeretni, olyan hirtelen keletkező volt az ismeretség. Dobay meg is kérte;

szép, derek ifju volt, az ő szíve pedig szabad, igent mondott, s ő itt az urnó.

Férjének első szerelmeről tudott a nő, még mielőtt ismerte volna a férfit; s hideg, kimért magaviselete ennek volt tulajdonítható. A szép ifju lány nem róttá ezt föl bűnül, de nem volt tisztában a vonzalommal, amelylyel leendő ferje adózni fog neki, s habár kedvelte vőlegényét, az ifju gyermek-lány félt ennek kifejezést adni, míg az esküvő napján mégis, mintha tisztába jött volna, legalább amiut vége volt az esküvőnek, férje oly hevesen ölelte magához, hogy csakhamar ijedten bontakozott ki karjai közül, annyira meglepte a nem várt, a reményeit magasan túlszárnyaló szerelem kitörése.

Léha alig 18 éves lehetett; hiányzott nála még a tökéletes kifejelettség, s oly kezes volt mégis; hajlékony, karesu természet jelenleg hófehér csipke-pungyola borítá; oly egyszerű, minden ékszerszillogás nélküli volt az egész alak, csak gazdag, hamvaszürke haját szorítá egybe egy vastag aranykarika; arcza halvány, valami ideges bágyadtság ömlik el vonásain; szép haja felig nyitva; ajkai néha megremegnek, s az a remegés végig hullámozik egész természetén.

Szemei sötét-kékek, majdnem feketék; most is oly lazás tűz lobog bennök. Hosszu szempillái egész arczát beárnyékolni vannak hivatva; ives, hosszú szemöldökei annyi erelyt tanúsítanak, mi e nélkül hiányoznék arczából, oly gyöngéd, oly gyermekesen szende.

S amiut ott ül, a fény kört képez angyali arcza, gyönyörű feje fölött, szépsége megigéz, önkénytelenül oda borulunk lábai elé: esdeni egy tekintetért, s boldognak, végtelen boldognak mondani magunkat, ha ki-tüntet a legkisebb kegygyel.

(Folytatása következik.)

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY, TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru-gyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru-gyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Henneberg-selyem

esakis akkor valódi, ha közvetlen gy ramból rendelik — fekete, fehér és színes 45 krajczártól 14 frt 65 krig méterenkint — sima, esikos, kozkazott mintázott damasztot; tb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) stb., a megründelt árakat **postabér és vámmentesen a hához szállítva és mintákat postafordultával küldenek: HENNEBERG G.** (es. és kir. udvari szállító) **selyemgyáral Zürichben.** — Svajzba cziuzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. (1)

Sz. 782—1897. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi hogy Albina tak. és hitelintézet végrehajthatónak dr. Abbu Kálmán és dr. Nemes János ügyvédek által képviselt Albu Gerasim és neje sz. Katona Lina végrehajtást szenvedő ellen 41 frt 22 kr. töke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék kerületében a vizaknai kir. járásbíró-ság területén levő Örményszékes község határára fekvő 239. sz. tjkvben A + 4032, 1494 1, 1495 1, 3738, 4451 1, 4452 1, 4467 1 hr. sz. Albu Toma nevében álló, ezen tjkvből a 879. sz. tjkvbe átment A + 1494 2, 1495 2, 3661, 4451 2, 4452 2, 4467 2 helyrajzi szám, ugyan a 239. szám telekjegyzőkönyvből a 886. számu telekjegyzőkönyvbe átment A + 1—11. rend 1086 1, 1148 1, 1149 1, 1494 3, 1495 3, 2831, 2832, 2833, 2834, 3434 1, 4335, 4091 1, 4446, 4451 3, 4452 3, 4467 3 hr. sz. A + 2242 1, 2243 1 hr. sz. a. 881. sz. tjkvben A + 1—5 rend 1086 2, 1148 2, 1149 2, 2242, 2243 2, 3434 2, 4091 2 hr. sz. a 910. sz. tjkvben A + 1. 2. rd. 215 1, 216 1, 215 2.

PSEPHOFER J. vértisztító labdaccai,

azelőtt „általános labdaccai” név alatt; mely utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdaccai csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna.

Evtizedek óta ezen labdaccai általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől készlet nem volna található. Számítalan orvos által ezen labdaccai háziszertől ajánlottak minden oly bajoknál, melyek a **rossz emésztésből** és **székrekedésből** erednek, mint **epe-zavarok, májbajok, kólika, vértelulások, aranyér, béltétlenség** s hasonló betegségeknel. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak **vérszegénység** s abból eredő bajoknál is; így **sápkórnaál,** idegességből származó **fejfájásoknál** stb. Ezen vértisztító labdaccai oly könnyen hatnak, hogy a legesekelyebb fájdalmat sem okoznak és ennek folytán meg a leggyengébb egyének, de meg gyermekek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők. A számtalan halálairól, melyet a labdaccai fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészenük visszanyerése folytán hozzáuk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, aki ezen labdaccaikat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án.

Tisztelt Pserhofer ur!

Legyen olyan szíves és küldjön nekem ismét 15 tükercset az ön feltűnhetetlen vértisztító labdaccaiból utánvétellel. Fogadja ez utón is a legmélyebb köszönetemet labdaccai csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel

Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal

Harsche, Földük mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes ur!

Isten akarata volt, hogy az ön labdaccai kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: En gyermekágyamban meghültem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes vegezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatraméltó labdaccai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdaccai engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, amint már másoknak is egészenük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Kuiflic Teréz

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt ur!

legforróbb köszönetemet mondom ezennel önnek 60 éves nagynénem nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórásban, már életet is megunta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító labdaccaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legjobb tisztelettel Weinzettell Josef

Eichengraberamt, Gfohl mellett, 1893. márczius 27-én

Tekintetes ur!

Mulirott ismételtén kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdaccaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdaccai értéke fölött és azokat, ahol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen halálairatom tetszes szíviní használata önt ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel

Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia, 1886. okt. 8.

T. ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdaccaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni szíveskedjek. Csakis az ön csodálatos labdaccainak köszönhetem, hogy egy gyomor-bajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdaccai nálam sohasem fognak kifogni s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdaccai csakis a **Pserhofer J.-féle** az „arany birodalmi almához” címzett gyógyszerárban **Bécsben, I. Singerstrasse 15. sz. a.** készítettnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdaccait tartalmazó doboz ára **21 kr.** Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzatik, **1 fnt 05 kr.** kerül; bermentve utánvételi küldésnél **1 fnt 40 kr.** Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el. Az összeg előbbeni be-küldésénél (mi legjobban postautalványnyal eszközöltek) bermentes küldéssel együtt: 1 csomag **1 fnt 25 kr.** 2 csomag **2 fnt 30 kr.** 3 csomag **3 fnt 35 kr.** 4 csomag **4 fnt 40 kr.** 5 csomag **5 fnt 20 kr.** és 10 csomag **9 fnt 20 kr.** kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdaccai a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéretik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdaccaikat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyek használati utasítás a Pserhofer J. névaláirással, fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással, vörös színben van ellátva

PSEPHOFER J. gyógyszerész „zum goldenen Relchsapfel”
Bécs, I., Singerstrasse 15.

Raktárban Budapesten: **Török Józsefnél (Király-utca).**

Bernhardi alpesi-tü liqueur. **Bernhard W. O.-tól Bregenzben.**

1/4 üveg 2 fnt 60 kr. 1/2 üveg 1 fnt 40 kr. 1/4 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs gyors és biztos hatású legjobb szer minden köszvényes és csúszos bajok, u. m.: gerinczagybántalom, tagszaggatás ischiás, migraine, ideges fogfájás, fofájás, fülzaggatás stb ellen. 1 fnt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs **Pserhofer J.-tól.** Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer közt orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegans nagy szelencével 2 fnt.

Általános tapasz **Studel tanártól.** Ütes és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukacsz, sebes vagy gyuladt mell vagy más illy bajoknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bermentve 75 kr.

Fiaker-por hurut, rekedtség és köhögés ellen. 1 doboz 35 kr. bermentve 60 kr.

Ferencz-pálinka sóval vagy só nélkül. 1 üveg 70 kr.

Fagybalzsam **Pserhofer J.-tól.** Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsög 40 kr. Bermentve 65 kr.

Utifüedv egy ált. ismert kit. háziszert hurut, rekedtség göresös köhögés stb. ellen. 1 üvegecske 50 kr. 2 üveg bermentve 1 fnt 50 kr.

Élet-esszenczia (prágai csöppek), megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kit. háziszert 1 üveg 22 kr. 2 üveg 2 fnt.

Általános tisztító-só **Bultrich A. W.-tól.** Kitűnő háziszert a rossz emésztés és mindenkövetkezmenyei, u. m.: fofájás, szédülés, gyomorgöres gyomorhev, aranyér, dugulás stb. ellen, csomag ára 1 fnt

Angol csodabalzsam egy üveg 50 kr.

Por a labizzadás ellen. Ezen por megszünteti a labizzadást s az által kepződő kellemetlen szagot, epen tartja a labellit és mint aralmat-lu szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. bermentve 75 kr.

Golyva-balzsam kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr. bermentve 65 kr.

„Stoll”-féle Kolapraeparatumok kitűnő szer gyomor- és belbetegségeknel, az idegek erősítésére, 1 liter Kolaelixir vagy bor 3 fnt, 1/2 liter 1 fnt 60 kr. 1/4 liter 85 kr.

Kola-elixir vagy bor üvegekben darabonként 5 fnt 50 kr. 3 fnt, 1 fnt 60 kr.

Mia-Poko kitűnő szer egyoldalu fejfájás, fogfájás, rheumatizmus stb. ellen. 1 fnt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztr. lapokban hirdett összes bel- és külf. gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszereltetnek. *Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltek, ha a pénzüsszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek.* Bermentve csakis az esetben történek a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névaláirással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.